

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Practica Octaviani Vestrii I. C. Foro Corneliensis

Vestri, Ottaviano

Coloniae Agrippinae, 1597

VD16 V 940

De capellanis summi Pont. & sacri palatij caussarum Auditoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63002)

cus Iudex reos ad Gubernatorem vel alios iudices seculares remittere. Pro quorum omnium ac ipsorum forensium expeditione, habet is tres notarios seu scribas publica deputatione deputatos, necnon duos vicarios substitutos, vnū qui priuatis seu ciuilibus, alterum verò qui publicis seu criminalibus præest iudicijs, apud* quos infra summam limitatam lx. ducatorum summarius est processus via verbalis & summarie petitionis seu monitorij absque vlla terminorū substantialium, prout supra diximus, obseruatione. Quòd si de maiore ageretur summa, ordinarius est processus iuxta naturā causæ, & termini substantiales obseruari solent, de quibus inferius suo dicemus loco.

A N N O T A T I O N E S.

Vicarium.) Vicaria* dignitas quæ sit ipso nomine demonstratur. principis enim solet representare reuerentiam, vt de officio Vicarij, Valentini, Valēs & Gratianus AAA. dixere. Hinc Cic. 6. Verr. succedam ego vicarius tuo muneri. Et de vicarij officio in iuris Pontificij libris peculiari titulo etiā habetur, & C. de off eius, qui vic. ali. iud. Sed Vicarius † Urbis an cameræ Auditorem præcedat, controuertitur, verū Ant. de Pe. in tract. de iurisd. episc. c. 6. licet subdubius vicariū præcedere censet, eā quippe ratione, quia ordinarius est iudex, Pontificemque representat. De cuius quidem vicarij potestate non nihil apud Pauinum videbis in tract. de offic. & potest sed vac. in fine Nicolaus Antonius Grauius.

De Capellanis Summi Pontif. & Sacri
Palatij causarum Audi-
toribus.

C A P. XVII.

SPM.

SUMMARIVM.

- 1 Capellani summi Pontificis hodie duodecim sunt.
- 2 Auditores sacri palatii hodie appellantur, qui prius capellani summi Pontificis dicebantur. de eorum munere.
- 3 Rota auditorium cur sic appelletur.

2 **R**EBVS a. Romanæ Ecclesiæ auctis ex vniuerso Orbe ad Pont. confluebant, cum debeneficijs Ecclesiasticis, tū etiā de alijs rebus litigatores nedum priuati, verū etiam Principes, & reges, quorum causæ ad Romanam Curiam, vel iuris dispositione & natura causarum, vel Principum remissione, vel denique de ipsorum litigatorum cōsensu deuolvebantur. Ad eam enim antiqua nostrorum Patrum deuotio traiecit populos, vt vniuersus orbis, etiam finitimæ regiones huc venirent sua sponte, accepturi nondum peccatorum veniam, sed in eorum controuersijs sacrosancta certè ipsorum responsa, huiusmodi causas, dummodo consistoriales nō essent, quæ sacri palatii vocant, audiebat Pont. per se ipsum seorsum à senatu in capella sua, ad quam proistarum causarum audientia & expeditione, nisi iuris peritos adscribat, vnde & Pont. capellani hodie quoque vocantur, & in capella diuinis inseruiunt. Hi sunt nostra ætate numero duodecim, licet alias plures, intra quem ordinem hodie habes Ioannem Paulum Prolo-meum, decanum Ferrariensem, Petrum Vorstii episcopum Aquensem, Flandrum, Ioannem Medanum episcopum Rauellensem, Hispanum, Hieronymum Verallum archiepiscopum Romanensem

fanensem Romanum, Thomam Tannonem Pistoriensem, Iacobum Puteum Nitientem, Fabium Acorombonum Eugubinum. Prosperum Sanctæ crucis nobilem Romanum, Peregrinum Fabium Bononiensem, Sebastianum Pighinum Regiensem, Ioannem Romanum Gallum, Antonium Augustinum Hispanum, viros doctissimos ac sanctos. Huic ordini Pont. paulatim ab hoc munere se reuocantes primò audientiâ tantum litigatorum, causarum ad partes concesserant, quare * & auditores causarum sacri palatii nouo vocati sunt nomine, ad quorum relationem Pontif. in causis iudicabant, hæc sunt innumera Pont. decreta, quæ de inferioribus quoque beneficijs vides libro de rectorum compilata. Hanc audiendi & cognoscendi facultatem habent omnes ex generali illa & prisca delegatione, cum primum in eum ordinem sunt adsciti. Quamobrem solemus dicere hanc ordinariam esse, quòd illam quasi à natiuitate habeant, & cum ea nasci videantur, eisdem cœperunt Pont. causarum quoque decisionē suo rescripto concedere, & tractu temporis more introductum est, vt ferè in omnibus speciali rescripto decidi facultas eis delegetur, huic rescriptorum sacri palatii frequentior vsus, & iudiciorum ipsius sacri palatii peculiare mores, quibus te instruere oportet, postquam hæc obiter dixerimus, præter ipsum opus, vbi tamen operæ precium esset, haud enim potuisses Romanam assequi præxim ac iudiciorum mores, si hæc ignorasses, quæ corpus loci ac singula eius à capite membra tibi demonstrant. Nunc ad ipsa iudicia descendamus, sed prius aliqua de militib. huius

H

iudicialis

iudicialis militiæ, eorumque Romano usu dice-
mus, sine quibus suprà diximus iudicium confi-
stere, verùm si adhiberentur, faciliorem redde-
rent iudiciorum exitū, nempe Aduocatis, Pro-
curatoribus, Sollicitatoribus, & Notarijs.

ANNOTATIONES.

REBUS.) Quoniam de Rotæ Auditorio multa literis
mandauit Comesius in Proæmio Regularum Cam-
cellariæ, idcirco de hac re aliquid attingere satis
esse existimaui. In hoc igitur Auditorio duodecim præstan-
ti prudentia viri, & iuris antistites pro controuersijs deci-
dendis præsunt: Quanquam numero plures antiquitus præ-
fuisse constat, sed ad duodenarium Syxtus IIII colli-
buit. Hi Rotæ† auditores vulgò appellantur, propterea
(vt auguror.) quòd in orbem sedentes controuersias re-
tiant atque examinant. In hoc enim auditorio cuncta ad
doctrinam, prudentiam, integritatem, ac sanctitatem at-
tentione inesse mihi videntur: vt virtutis quoddam monu-
mentum vocari inuè possit. Ab his Auditoribus ob sum-
mam eorum iuris peritiā, insigne iudicium, publicam au-
thoritatem, incredibilemque grauitatem, quod in controuer-
sijs deciditur, tanquam ex oraculo dictum in omne æuum
creditur, vt in rebus iudicatis eorum sententiæ, (quas deci-
siones Rotæ vocamus) demonstrant. Quarum quanta sit au-
thoritas, nemo nescius est, vnde non iniuria dici potest, quòd
tanta est Auditorum Rotæ opinio, quanta Pythagoræ apud
Pythagoricos fuit, vt nullus non satis esse putet dicere. Sic
Rotæ definiuit Hos auditores Præfecti Prætorio instare esse.
Marius Salomonius censuit in l. de officio præfecti præto-
rio. Verùm ex his, quæ in superioris libri capite primo dixi-
mus, an rectè arbitratu fuerit, aperte constat. Nicolaus An-
tonius Granatius.

De aduocatis consistorialibus.

CAP. XVIII.

SVM.